

A benzidamin, a C-vitamin és a hialuronsav szerepe a hüvelybetegségek helyi kezelésében és az egészséges hüvely megtartásában

KOISS RÓBERT DR.

Fővárosi Szent István Kórház Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály, Budapest

A **BENZIDAMIN** nemszteroid gyulladásgátló: összetett hatásának köszönhetően hatékony a különféle eredetű szeméremtesti és hüvelyi gyulladások kezelésében.

Gyógyszertani tulajdonság	Klinikai hatás
gyulladásgátló	a gyulladásos tünetek gyors csökkentése
fájdalomcsillapító / helyi érzéstelenítő	a fájdalom és az égő, viszkető érzés gyors enyhítése
fertőtlenítő	baktérium- és gombaölő

Klinikai vizsgálatokban megfigyelték, hogy a benzidamin a bacterialis vaginosisban (bakteriális hüvelybántalom) és a hüvelygyulladásokban szenvedők panaszait (fájdalom, viszkető, fesztítő, égő érzés) gyorsan és jelentősen csökkentette, hatására a hüvely mikrobiális egyensúlya és pH-ja is hamar helyreállt: a kórokozó baktériumok (pl. *Gardnerella vaginalis*) helyét a tejsavbaktériumok (*Lactobacillus acidophilus*) vették vissza, továbbá eltűntek a kulcssejtek és a kolposzkóppal látható eltérések (1–2). A vizsgálatok azt is igazolták, hogy hüvelyi műtéteknél és gátmetszéseknél a helyileg alkalmazott benzidamin gátolta az enyhe fertőzések kialakulását (3–4).

A benzidamin-hidrokloridnak a nőgyógyászati alkalmazásra kifejlesztett gyógyszerformája a hüvelyoldat készítéséhez használható Tantum Rosa granulátum. Orvosi javallatra, vényen rendelve szerezhető be. A készítmény a szeméremtesti, hüvelyi és méhnyaki (vulvovaginicervicalis) gyulladások összes formájának kezelésére alkalmas (beleértve a kemoterápiát vagy sugárkezelést követően kialakulókat is). Javallott még nőgyógyászati hüvelyi műtétek előtti és utáni szakban megelőzés céljából, továbbá gyermekágyasoknak a higiéne elősegítésére.

A hüvelyoldat a Tantum Rosa hüvelyöblítő (orvostechnikai eszköz) segítségével alkalmazható: az eszköz öblítővégének különleges kialakítása következtében ugyanis a kóros váladék, illetőleg az elpusztult hám tökéletesen eltávolítható a hüvelyből. Alkalmazása sugárkezeléseknél ezért kifejezetten javasolt.

A benzidamin a hüvelyi nyálkahártyáról fokozatosan szívódik fel, a vérben alacsony töménységben van jelen, ezért általános hatása nincs. Kedvező gyógyszerhatástani (farmakodinámiás) jellemzői miatt súlyos szöveti elváltozást nem okoz. Nincs fejlődési rendellenességet kiváltó hatása, és magzat fejlődését nem befolyásolja. A készítményt a betegek jól elviselik.

A **C-VITAMIN** (aszorbinsav) savas természetű vegyület, helyileg alkalmazva a hüvelyi kémhatást az élettani pH 4 körüli (3,8–4,5) étékre csökkenti. Következésképpen azok a baktériumok, amelyek ilyen alacsony pH-értéken már nem képesek növekedni, elpusztulnak (5–6).

A hüvelyi pH tartós csökkentése csak a C-vitamint lassan, órákon át kibocsátó készítményekkel érhető el. Erre nagyon alkalmas a szilikon és laktózt is tartalmazó FEMINELLA® Vagi-C hüvelytabletta (orvostechnikai eszköz), amely lehetővé teszi a hüvely mikrokozmoszának természetes védelmét az élettani pH fenntartása vagy visszaállítására. Kedvezőtlen hüvelyi környezetet teremt a nemkívánatos anaerob baktériumok növekedéséhez, ezért előnyös a bakteriális hüvelybántalom megelőzésében. Különösen hatékony visszaeső betegségekben, valamint a hagyományos antibiotikumok kezeléseket követően.

Ellentétben a baktériumokkal, a hüvelyben a C-vitamin inkább elősegíti a gombák (*Candida* fajok) növekedését; védi azokat az oxidációs károsodástól. Különösen lényeges, hogy a C-vitamin mérsékli a flukonazol gombaölő hatását, ezért adása flukonazzal együtt nem javasolt (7).

A készítményt legalább hat napig kell alkalmazni a hüvely élettani pH-, és flóra-helyreállítására. Szükség esetén a kezelést meghosszabbítható vagy ismételtethető. Várandósság és szoptatás alatt is biztonságosan alkalmazható. Rendszeres használata segít megelőzni a kellemetlen szaggal, viszketéssel, égéssel járó fertőzések kialakulását is.

A **HIALURONSAV** természetes poliszacharid (glükózaminoglikán), a legtöbb szövetfészeség sejtei közötti térben előfordul, és mivel rendkívül nagy mennyiségű víz megkötésére képes, a sejtek körüli és közötti folyadékáramlást fokozza, segíti a sejtek vándorlását.

A FEMINELLA® Hyalosoft hüvelykúp (orvostechnikai eszköz), amely a hialuronsav mellett E-vitamint, tigrisfü- (*Centella asiatica*), mályva-, kamilla- és teafaolaj-kivonatot tartalmaz. Az E-vitamin a sejtek anyagcseréjében vesz részt, az oxidációt gátolja, a gyógynövénykivonatok fitoszterogénjei enyhe ösztrogénhatásúak, a hüvelyhámsejtek érését serkentik, a hialuronsav pedig elsősorban mint síkosító, nedvesítő hat.

A készítmény bármely életszakaszban nedvesíti a hüvely nyálkahártyáját, ez különösen a változókor idején, a szülést követően vagy a szoptatás alatt bekövetkező hormonális változások, illetve kemo- és sugárkezelés által okozott hüvelyszárazság esetén jelentős. Továbbá – mint azt több vizsgálat is igazolta – enyhíti a hüvelyszárazság tüneteit (pl. a viszketést, az égő érzést és a nemi érintkezéskor fellépő feszülést vagy kellemetlen érzést). Kúraszerűen naponta, 10–20 napig vagy fenntartó kezelésként hetente kétszer alkalmazható.

ÖSSZEGRÉS A benzidamin-hidroklorid, a C-vitamin és a hialuronsav egyenként, a hüvelyben alkalmazható készítmények hatóanyaga. A benzidamin-tartalmú, hüvelyöblítéshez használt Tantum Rosa granulátum vénkötele gyógyszer. Leginkább a gyakori – népbetegségnek is tekinthető – és sokszor nem felismert, ún. bakteriális hüvelybántalomban alkalmazhatjuk. Ismeretes, hogy a bakteriális hüvelybántalom meglehetősen nehezen kezelhető, mivel gyakorta kiújul. A C-vitamin-tartalmú FEMINELLA® Vagi-C hüvelytabletta elsősorban az élettani hüvelyflóra fenntartására, az egyensúly megbomlásának megelőzésére szolgál. A hialuronsav tartalmú FEMINELLA® Hyalosoft hüvelykúp pedig a hüvelynyálkahártyát nedvesíti, bármely életszakaszban használható, kiemelten a változókorban előnyös. Mindhárom készítmény biztonságos, rendeltetészerűen használva mellékhatásai elhanyagolhatók, és ismételt, sőt a betegségek kiújulásának megelőzésére is alkalmazhatók.

IRODALOM

- Magliana EM, Clerici P, Rossi P, Ghione M. The role of benzidamine in the topical treatment of the so-called non-specific vaginitis. *Int J Tiss Reac* 1987;9(2):151–6.
- Onnis A, Mega M. Clinical studies on topical application of Benzidamine in gynecological practice. *Bazi Raz Ter* 1985;15:415–29.
- Abia GE, Castellanos M, Clavero Nunez JA. Die Unterstützung des Heilungsverlaufes nach intervaginalem chirurgischen Eingriffen durch eine Vaginalspüllösung mit dem Wirkstoff Benzidamin. *Act Ginecol* 1991;48:1–11.
- Fargel M, Pauly A. Die antiphlogistische Wirksamkeit von Benzidamin (Tantum) bei der Wundheilung von Scheidendamnnähten. *Gynäkologie* 1992;8:38–40.
- Polatti F, Rampino M, Magnani P, Masciarucci P. Vaginal pH-lowering effect of locally applied vitamin C in subjects with high vaginal pH. *Gynecological Endocrinology* 2006; 22(4): 230–234.
- Petersen EE, Magnani P. Efficacy and safety of Vitamin C vaginal tablets in the treatment of non-specific vaginitis. A randomised, double blind, placebo-controlled study. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 2004;117:70–5.
- Wang Y, Xin-Ming JIA, Jian-Hui JIA, Ming-Bang LI, Ying-Ying CAO, Ping-Hui GAO, Wan-Qing LIAO, Yong-Bing C. Ascorbic acid decreases the antifungal effect of fluconazole in the treatment of candidiasis. *Clin Exp Pharmacol Physiol* 2009;36(10):e40–6. Epub 2009 Apr 27.